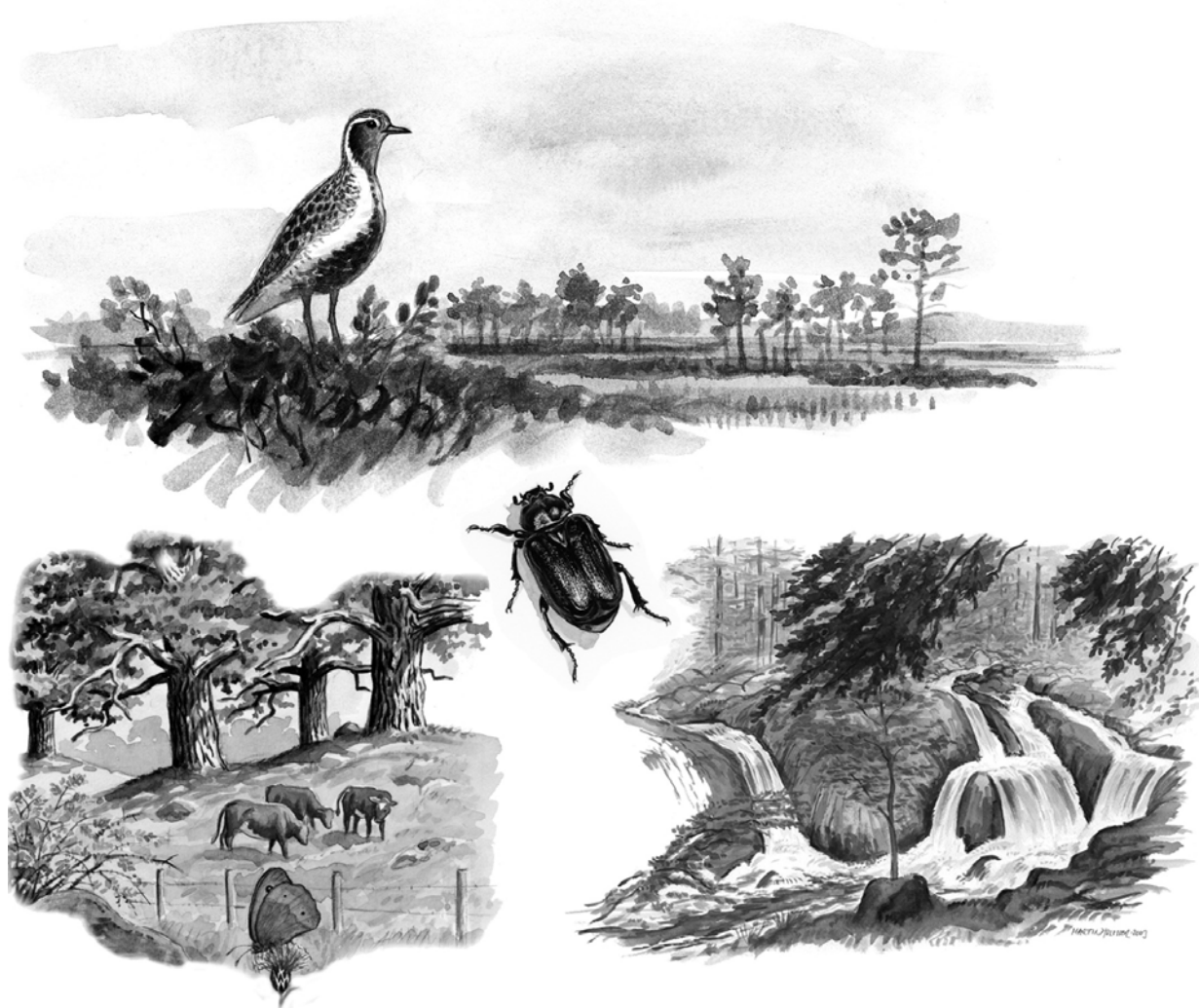

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0530138 Norraneälven

EU:s medlemsländer bygger upp ett sk. "ekologiskt nätverk" av naturområden som kallas Natura 2000. Livsmiljöerna för vilda djur och växter krymper i snabb takt och många arter hotas av utrotning. Länderna i EU samarbetar därför för att försöka bevara det europeiska växt- och djurlivet. Arbetet grundas på två EU-direktiv, *fågeldirektivet* och *art- och habitatdirektivet*.

Natura 2000-områden i Västra Götalands län

I Västra Götalands län finns 406 av regeringen beslutade Natura 2000-områden (t.o.m. år 2004) som sammanlagt har en yta av cirka 240 900 hektar. Avsikten med områdena är att bevara speciella, i EU direktiven bestämda naturtyper och arter. I länet förekommer 54 av dessa naturtyper och 95 djur- och växtarter. Arbetet med att utse områden har pågått sedan EU-inträdet 1995. Naturtyperna kan sammanfattas i följande kategorier och täcker cirka hälften av den totala ytan.

- Berg / hållmark, 3 800 ha
- Odlingssmark / hed, 3 506 ha
- Lövskog, 5 248 ha
- Barrskog, 8 475 ha
- Våtmark / hed, 14 218 ha
- Sötvatten, 21 567 ha
- Sötvatten, Vättern, 60 000 ha
- Hav / kust, 25 304 ha

Bevarandeplanen

Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden, vad som kan skada eller påverka naturvärdena samt vad som krävs för att de ska finnas kvar. Planen ska också underlätta vid tillståndsprövningar enligt miljöbalken. Bevarandeplaner utarbetas och fastställs av Länsstyrelsen som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Planen kan dock revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar ändras; den sägs vara ett "*levande dokument*". Det är därför aldrig för sent att bidra med kunskap och synpunkter, kontakta gärna Länsstyrelsen. När bevarandeplanen ändras medför det att den måste fastställas på nytt. Markägare och andra berörda ges då nytt tillfälle att lämna synpunkter om ändringarna är av betydelse.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada Natura 2000-områdenas värden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området (regleras av miljöbalken). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka naturvärdena i ett område bör man samråda med länsstyrelsen innan man påbörjar en åtgärd. Om det rör sig om en skogsbruksåtgärd ska istället samråd hållas med skogsvårdsstyrelsen innan en åtgärd påbörjas.

Mer information

Länsstyrelsen - www.o.lst.se - Telefon 031-60 50 00 vx. - E-post: natura2000@o.lst.se

Skogsvårdsstyrelsen - www.svo.se - Telefon 033-17 73 30 vx. - E-post: svs@svsvg.svo.se

Naturvårdsverket - www.naturvardsverket.se

Om lagstiftningen som Natura 2000 bygger på

Ett Natura 2000-områdes juridiska status bestäms av flera paragrafer i miljöbalken. Förutom bestämmelser om områdesskydd och tillståndsprövning enligt 7 kap. miljöbalken är Natura 2000-områden även riksintresseområden enligt 4 kap. 1 och 8 §§ i miljöbalken, vilket innebär att Natura 2000-bestämmelserna får en tydlig koppling till en rad andra lagar som rör markanvändning. Bestämmelser som rör miljökonsekvensbeskrivningar (MKB), tillsyn och ersättningsfrågor m.m. i Natura 2000-områden finns även i miljöbalkens kapitel 6:1 och 7, 11:9, 17:3, 19:2, 21:7, 29:4 och 31:4 och 5 kap. MB samt i förordningen om områdesskydd (1998:1252).

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Lars-Olof Ramnelid

BEVARANDEPLAN Diarienummer:
Fastställd 511-35206-2005
2005-08-15

Enligt sändlista

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0530138 Noraneälven

Kommun: Tanum, Dals Ed Områdets totala areal: 1,8 ha

Områdestyp: pSCI Biogeografisk region: Boreal

Naturtyper och arter som måste bevaras i området:

3260 - Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor

Bevarandesyfte

Syftet med Natura 2000-området är att de naturtyper och arter som finns i området (se förteckningen) ska bevaras långsiktigt. Varje naturtyp och art ska bidra till att upprätthålla s.k. gynnsam bevarandestatus inom sin biogeografiska region. Det här området utgör därför en viktig del i det ekologiska nätverk av områden som Natura 2000 bygger på.

Det främsta syftet är att bevara ett lugnflytande vattendrag med väl utvecklad flytblads- och undervattensvegetation.

Regeringen fattade beslut om att föreslå området till Natura 2000-nätverket i juli 2000.

Beskrivning av området

Noraneälven är ett vattendrag med väl utvecklad flytblads- och undervattensvegetation. Natura 2000-området börjar vid bron mellan Tullholmen och Näs. Vattendraget är här svagt strömmande och kantas av en blandskog med bl. a. gran och björk. Knappt 100 meter nedströms kommer älven ut i ett öppet område och övergår där till att bli lugnflytande med sedimentationsbotten. Här finns ett flertal för naturtypen karakteristiska flytblads- och undervattensväxter som näckrosor, gäddnate, rostnate, långnate och axslinga. De två senare arterna är relativt sällsynta. Älven kantas omväxlande av vass och starrbälten (flaskstarr, trådstarr) samt öppen myrmark med pors, vilket sammantaget ger ljusa förhållanden. I strandzonen växer även vattenklöver, kråklöver, kärrsilja och vattenmynta.

Noraneälven är beläget i ett område med lågt exploateringsstryck och är inte utsatt för övergödning. Vattenkraftsutbyggnad förhindras i Enningdalsälvens vattensystem genom hushållningsbestämmelser i Miljöbalken 4:6. Vattendraget har tidigare varit utsatt för försurning men detta motverkas numera via storskalig kalkning, bl. a. i den uppströms liggande Norra Kornsjön.

Bevarandemål

Exempel på uppföljningsbara bevarandemål beskrivs under respektive naturtyp och art. Vilka av dessa mål som kommer att användas i området bestäms när kompletterande inventeringar genomförts. Då kommer även koder som x, y och liknande att ersättas med siffror och arter.

Markägarförhållanden

Privata markägare

Vad kan påverka negativt

Området kan främst påverkas negativt av direkta ingrepp i vattenmiljön som grävning, muddring och reglering. Andra faktorer som har betydelse är vattenkvaliteten med avseende på försurning och övergödning. En igenväxning av stränderna med påföljande ökad beskuggning kan också få negativa konsekvenser. Se i övrigt under naturtyp.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området (7 kap 28 a § miljöbalken).

Noraneälven omfattas av 100 meters strandskydd på den östra sidan samt hela näset mot Norra Kornsjön på den västra sidan.

Ytterligare administrativt skydd av området planeras inte.

Se i övrigt under naturtyp.

Bevarandestatus

Uppföljning av naturtyper och arter

De i bevarandeplanen angivna målen ska följas upp.

Bevarandemålen följs upp med olika tidsintervall beroende på vilken naturtyp eller art som berörs. Naturtyper som inte kräver skötsel följs upp stickprovsvis med glesa tidsintervall liksom arter som till exempel förekommer på många lokaler eller som inte är hotade i så hög grad. Områden som vid basinventeringen inte konstateras ha gynnsam bevarandestatus följs upp regelbundet tills gynnsam bevarandestatus uppnåtts. Samtliga områden ska följas upp om de innehåller arter och naturtyper som är sällsynta, särskilt viktiga för biologisk mångfald eller kräver regelbunden skötsel.

Dokumentation

Bohusläns flora, koncept 2000-01-22.

Sven Bergqvist, muntl. 2000-02-22.

Naturtyper, djur- och växtarter som speciellt måste bevaras i området

3260 Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor

---

Beskrivning: Naturtypen återfinns i de nedersta 500 metrarna av Natura 2000-objektet. Älven är här lugnflytande med sedimentationsbotten. Här finns ett flertal för naturtypen karakteristiska flytblads- och undervattensväxter som näckrosor, gäddnate, rostnate, långnate och axslinga. De två senare arterna är relativt sällsynta. Älven kantas omväxlande av vass och starrbälten (flaskstarr, trådstarr) samt öppen myrmark med pors, vilket sammantaget ger ljusa förhållanden. I strandzonen växer även vattenklöver, kråklöver, kärrsilja och vattenmynta.

Som beskrivits ovan är vattendraget relativt opåverkat.

Naturtypen är känslig för:

- Förändring av vattenregimen
- Förändring av bottenstrukturen
- Förändring av vattenkvaliteten
- Uttorkning
- Utarmning av typiska arter
- Ökad beskuggning

Bevarandemål:

Areal

- Arealen av naturtypen ska vara minst 1,0 hektar.

Struktur och funktion

- Totalfosforhalten får högst vara 25 µg /l (tillståndsklass 2, Bedömningsgrunder Naturvårdsverket rapport 4913).

- pH-värde ska minst vara 6,2 (tillståndsklass 3, rapport 4913).

- Bottenfauna ska ha minst tillståndsklass 2 (rapport 4913) .

- Täta kavelduns- och bladvassbestånd får högst täcka x % av objektet.

- Vattendragssträckorna ska uppfylla minst indikatorvärde 4 enligt system Aqua när det gäller vattenståndsvariationer (d.v.s. ingen flödesreglering; System Aqua är en metod för naturvärdesbedömning och karaktärisering).

- Bottenstrukturen ska minst ha klass 1 enligt system Aqua (d.v.s. vattendraget får endast vara försiktigt rensat).

Typiska arter

- Förekomsten av typiska kärlväxtarter ska bibehållas eller öka. Därför ska minst 2 av de typiska kärlväxtarterna y och z förekomma i minst x% av provytorna.
-

Negativ påverkan:

- Muddring och/eller grävning för exploatering eller ledningsdragning
- Ökad beskuggning i älvens närzon, naturligt eller genom t ex markavvattningsåtgärder som skapar träd tillväxt
- Återförsurning som förändrar artsammansättningen i vattenmiljön
- Spridning av främmande växtarter som förändrar artsammansättningen i vattenmiljön
- Övergödning som ökar utbredningen av täta vassar och även i övrigt förändrar artsammansättningen
- Ev. framtida reglering av Norra eller mellersta Kornsjön

De två sistnämnda formerna av negativ påverkan bedöms inte utgöra någon större riskfaktor för närvarande (2005)

Bevarandeåtgärder:

- För gynnsam bevarandestatus krävs:
- Fortsatt kalkning av uppströms liggande vattensystem

Utbredningen av täta vassar bör hållas under uppsikt. Skulle utbredningen i framtiden öka kan vasslätter/fräsning av vassområden bli aktuell.

Röjning av skuggande träd vid behov

Bevarandestatus:

Uppföljning: Se tillsvi vidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.
